

Centrum voľného času v Poprade, Ulica mládeže 2688/13, 05801 Poprad, e-mail :
cvcpoprad@gmail.com, tel.: 052/7722012, mobil: 0911978018

ŠKOLSKÝ VÝCHOVNÝ PROGRAM PRE CENTRUM VOĽNÉHO ČASU

Schválila Rada školského zariadenia dňa 24.10.2024 s platnosťou od 1. septembra 2024.

Úvod	3
1 Charakteristika zariadenia	4
1.1 Spolupráca s inými subjektami	7
2 Ciele a poslanie výchovy	8
2.1 Všeobecné ciele	8
2.2. Dlhodobé ciele	9
2.3. Krátkodobé ciele	9
2.4. Špecifické ciele	10
2 Formy výchovy a vzdelávania	10
2.1 Pravidelná záujmová činnosť	10
2.2 Príležitostná záujmová činnosť	11
2.3 Spontánna záujmová činnosť	11
2.4 Organizácia súťaží a predmetových olympiád	12
2.5 Prázdninová činnosť	12
2.6 Neformálne vzdelávanie	12
2.7 Práca s mládežou	13
3 Výchovný jazyk	14
4 Tematické oblasti výchovy	14
4.1 Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy	15
4.1.1 Oblasť vzdelávacia (enkulturačná/kultivujúca)	15
4.1.2 Spoločenská (socializačná) oblasť	15
4.1.3 Personalizačná oblasť (rozvoj charakteru/rozvoj osobnosti)	16
5 Výchovný plán CVČ	16
5.1 Personálne zabezpečenie	16
5.2 Priestorové a materiálne – technické podmienky	17
5.3 Podmienky BOZP	18
5.4 Hodnotenie zamestnancov	19
5.5 Hodnotenie účastníkov záujmových činností CVČ	19
6 Kompetenčný profil pedagogického zamestnanca CVČ Poprad	20
6.1 Vo vzťahu ku edukačnému procesu:	20
6.2 Vo vzťahu k dieťaťu:	21
6.3 Profesionálne a osobnostné správanie:	21
6.4 Vo vzťahu k sebarozvoju:	22
6.5 Vo vzťahu ku propagácii a rozvoji školského zariadenia:	23

Úvod

Školský výchovný program pre Centrum voľného času vymedzuje základné požiadavky štátu na poskytovanie výchovy a vzdelávania v CVČ.

Školský výchovný program:

- predstavuje štátom vymedzené ciele a obsah výchovy a vzdelávania v súlade s aktuálnymi požiadavkami na zabezpečenie komplexného rozvoja osobností detí a mládeže a iných osôb s akcentom na výchovnú činnosť,
- zohľadňuje ciele a princípy výchovy vo voľnom čase a neformálneho vzdelávania,
- prispieva k ucelenému a vnútorne prepojenému systému predprimárneho, základného a stredoškolského vzdelávania, prepája formálne a neformálne vzdelávanie,
- prispieva k formovaniu osobnosti dieťaťa a mladého človeka v spojitosti a úzkej spolupráci s príslušnou vzdelávacou inštitúciou (materská škola/základná/stredná škola), komunitou, v ktorej dieťa a mladý človek žije (obec, mesto, mestská časť) a ich rodinou,
- zdôrazňuje demokratický prístup vo výchovno – vzdelávacej činnosti umožňujúci zdieľanie osobných skúseností a pohľadov na obsah i proces,
- akcentuje potrebu pracovať s rozmanitosťou detí a mládeže, ich rôznorodým potenciálom, nadaním aj znevýhodnením na princípe inklúzie vo výchove a vzdelávaní, ktorá je determinovaná vytvorením podmienok a podporných opatrení v podobe integrovaného systému prevencie, intervencie a personálneho posilnenia,
- predstavuje základný rámec, ktorý je prispôsobený miestnym potrebám, komunit, kde dieťa a mladý človek žije a potrebám samotných členov a návštevníkov CVČ,
- je rámcom a východiskom pre tvorbu metodických materiálov pre CVČ, ktoré môžu podporovať realizáciu výchovného programu školského zariadenia,
- podporuje napĺňanie obsahovej dimenzie výchovy vo voľnom čase, čím vytvára predpoklady plnohodnotnej prípravy detí a mladých ľudí na život,
- vytvára predpoklady na autonómne plánovanie a realizáciu výchovy a vzdelávania v konkrétnych centrách voľného času,
- zabezpečuje zmysuplnú realizáciu činností v CVČ zameranú na:
 - a) výchovno-vzdelávaciu činnosť,
 - b) záujmovú činnosť,
 - c) rekreačnú činnosť detí, rodičov a iných osôb do veku 30 rokov v ich voľnom čase,

Centrum voľného času v Poprade, Ulica mládeže 2688/13, 05801 Poprad, e-mail :

cvcpoprad@gmail.com, tel.: 052/7722012, mobil: 0911978018

- vychádza z legislatívnych podmienok fungovania CVC a špecifik, pre ktoré je typické, že:

- prijímanie detí a mladých ľudí do týchto zariadení nepodlieha prijímaciemu konaniu,
- účasť detí a mladých ľudí sa zakladá na dobrovoľnom a samostatnom rozhodnutí jedinca, resp. jeho zákonných zástupcov,
- činnosti a aktivity vychádzajú zo záujmov detí a mladých ľudí, čím je vytváraný dostatočný priestor pre individuálny prístup a vlastné tempo činnosti,
- časová voľnosť umožňuje flexibilitu vo využívaní rozmanitých foriem a metód práce a vo využívaní rozmanitých priestorov na ich realizáciu.

1 Charakteristika zariadenia

Centrum voľného času je školské zariadenie, ktoré zabezpečuje podľa § 116 Zákona č.245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní / školský zákon / - novelizácia zákona 127/2021 Z. z., výchovno-vzdelávaciu, záujmovú a rekreačnú činnosť detí, rodičov a iných osôb do veku 30 rokov v ich voľnom čase. Činnosť realizuje v zmysle vyhlášky č.306/2009 Z. z. o školskom klube detí, školskom stredisku záujmovej činnosti, centre voľného času, školskom hospodárstve a stredisku odbornej praxe. Ďalším zákonom, ktorým sa riadi činnosť CVČ je zákon o podpore práce s mládežou 282/2008 Z.z., ktorého novelizácia je platná od 1.1.2020 (Zákon 360/2019 Z.z.)

Poslaním centra je viesť deti, mládež a dospelých k rozvoju osobnosti zmysluplným využívaním voľného času a to širokou škálou aktivít, v bezpečnom prostredí a profesionálnom zázemí.

Cieľom je naučiť účastníkov aktívne využívať svoj voľný čas, viesť ich k sebarealizácii a k sebapoznaniu, k objavovaniu, rozvoju a podpore vlastných schopností, ktoré smerujú k podchytieniu a ďalšiemu rozvíjaniu záujmu, ale i doposiaľ neprejaveneho talentu. Učiť ich ako tento svoj záujem naplňovať. Dopĺňať a nadväzovať na vedomosti získané v škole, pomáhať vytvárať „mosty“ medzi teóriou a praxou. Realizovať sa v kolektíve ostatných účastníkov a vedieť sa adaptovať v rôznom type kolektívu a prostredia. Centrum poskytuje v plnom rozsahu možnosť sebarealizácie detí a mládeže cestou uspokojovania ich nárokov na oddych, relaxáciu, zábavu i rozvoj záujmov v oblasti kultúry a umenia, jazykov, športu, pohybových aktivít, techniky a rekreačnej činnosti. Ťažiskom aktivít sú záujmové útvary v oblasti tanečných aktivít a športových aktivít. Tieto kolektívy reprezentujú CVČ i mesto Poprad na rôznych

podujatiach a súťažiach na Slovensku i v zahraničí. Zvlášť perspektívna sa javí spolupráca s občianskymi združeniami a športovými klubmi.

Na základe poverenia Krajského školského úradu v Prešove centrum organizuje i postupové súťaže a olympiády s regionálnou účasťou. Od roku 2007 realizujeme v rámci dopravnej výchovy pre deti základných škôl na území mesta praktický výcvik na dopravnom ihrisku.

Účastníkmi činnosti centra sú prevažne deti, mládež, rodičia a iné osoby z mesta Poprad a blízkeho okolia.

CVČ realizuje svoju činnosť v priebehu celého kalendárneho roku, vrátane prázdnin. Využíva všetky organizačné formy činnosti definované zákonnými normami, metodickými pokynmi a ďalšími dokumentmi.

Aktuálnou témou v rámci Slovenska aj celej EU je neformálne vzdelávanie mládeže, dobrovoľníctvo a mobilita mládeže a pracovníkov s mládežou. Európsky zbor solidarity zastrešuje dobrovoľníctvo mladých ľudí v celej EU.

Podľa školského zákona 245/2008Z.z, § 116 je CVČ definované ako:

(1) Centrum voľného času zabezpečuje podľa výchovného programu školského zariadenia výchovno-vzdelávaciu, záujmovú a rekreačnú činnosť detí, rodičov a iných osôb do veku 30 rokov v ich voľnom čase.

(2) Centrum voľného času usmerňuje rozvoj záujmov detí a ostatných zúčastnených osôb, utvára podmienky na rozvíjanie a zdokonaľovanie ich praktických zručností, podieľa sa na formovaní návykov užitočného využívania ich voľného času a zabezpečuje podľa potrieb súťaže detí základných škôl a stredných škôl.

(3) Centrum voľného času môže poskytovať metodickú a odbornú pomoc v oblasti práce s deťmi v ich voľnom čase

a) školám a školským zariadeniam,

b) občianskym združeniam vykonávajúcim činnosť zameranú na deti,

c) ďalším právnickým osobám alebo fyzickým osobám, ktoré o ňu požiadajú.

(4) Centrum voľného času sa zriaďuje ako zariadenie s celoročnou prevádzkou.

(5) Centrum voľného času sa spravidla člení podľa záujmových oblastí na oddelenia a na záujmové útvary. Pre deti so zdravotným postihnutím alebo vývinovými poruchami sa môžu zriaďovať záujmové útvary.

(6) Výšku mesačného príspevku na čiastočnú úhradu nákladov na činnosti centra voľného času, ktorého zriaďovateľom je obec alebo samosprávny kraj, určí zriaďovateľ všeobecne záväzným nariadením.

(7) Zriaďovateľ centra voľného času môže rozhodnúť o znížení alebo odpustení príspevku podľa odseku 6, ak plnoletý žiak alebo zákonný zástupca nepĺnoletého žiaka o to písomne požiada a predloží doklad o tom, že je poberateľom dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi podľa osobitného predpisu.

Centrá voľného času v súlade s platnou legislatívou vytvárajú podmienky na neformálne vzdelávanie, organizujú a zabezpečujú výchovno-vzdelávaciu činnosť prostredníctvom rozvoja záujmov detí a mládeže.

Centrá voľného času vytvárajú podmienky, organizujú a zabezpečujú výchovno-vzdelávaciu, záujmovú, rekreačnú a športovú činnosť pre deti a mládež v priebehu celého kalendárneho roka, vrátane školských prázdnin. Dôraz kladú najmä na:

- a) nové formy spolupráce mládeže s miestnou samosprávou,
- b) prácu s informáciami pre deti a mládež vo voľnom čase,
- c) vytváranie predpokladov pre aktívnu spoluprácu všetkých subjektov, ktoré sa zaoberajú problematikou voľného času detí a mládeže v obci a kraji v záujme účinného napĺňania miestnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži,
- d) realizáciu programov a projektov orientovaných na prevenciu a ochranu detí a mládeže pred sociálno-patologickými javmi a potláčanie ich vplyvov,
- e) neformálne vzdelávanie detí a mládeže.

Centrá voľného času implementujú do svojej činnosti tie prioritné úlohy a opatrenia, vychádzajúc zo Stratégia Európskej únie pre mládež na roky 2019 – 2027.

Centrá voľného času na pomoc pri výchove vo voľnom čase využívajú metodickú, školiacu, informačnú a poradenskú činnosť NIVAM (www.nivam.sk).

Centrá voľného času môžu byť aktívnymi členmi medzinárodnej siete regionálnych centier mládeže v rámci Rady Európy.

1.1 Spolupráca s inými subjektami

CVČ je súčasťou širokého spektra verejných, štátnych i neštátnych subjektov, ktoré realizujú výchovu a vzdelávanie vo voľnom čase detí a mládeže a v záujme ktorých je aktívnu spoluprácu všetkých subjektov, ktoré sa zaoberajú problematikou voľného času v meste a regióne. Cieľom je vytvoriť spoločné postupy, deľbu práce, kooperáciu a koordináciu v meste a regióne v záujme účinného naplňania lokálnej, regionálnej, celoštátnej aj medzinárodnej politiky voči mladej generácii.

V oblasti športu úzko spolupracujeme s futbalovými klubmi v Poprade, basketbalovým klubom BKM Poprad, ale aj BK Svit, plaveckým klubom, OZ Shihan Karate, OZ Panter Steeple, Mladosť Poprad, FAM Poprad, SSDM, klubmi Juda a ďalšími športovými klubmi. Prirodzene spolupracujeme so všetkými základnými školami v meste Poprad a okrese Poprad, ale so strednými školami v okrese Poprad. Neoddeliteľnou súčasťou spolupráce je aktívna účasť na aktivitách mesta Poprad – pri realizácii celomestských aktivít.

V oblasti kultúry a umenia úzko spolupracujeme s hlavne s odborom kultúry v meste Poprad, Podtatranskou knižnicou, ZUŠ, Podtatranským osvetovým strediskom, miestnym odborom Matice slovenskej a základnými a strednými školami v meste Poprad, ale aj občianskymi združeniami.

Medzi hlavné subjekty v rámci spolupráce je dôležité spomenúť NIVAM, Národnú agentúru Erasmus +, Rada mládeže Slovenska, Asociáciu Centier voľného času na Slovensku, ale aj ďalšie subjekty, ktoré sa zaoberajú neformálnym vzdelávaním detí a mládeže.

2 Ciele a poslanie výchovy

Poslaním CVČ je aktívne ovplyvňovať deti a mládež v čase ich detstva, dospievania a rannej dospelosti a to najmä v oblasti ich charakterových vlastností / postojov, praktických zručností a informácií; prostredníctvom aktivít pôsobiť preventívne proti sociálnopatologickým javom a viesť deti a mládež ku kvalitnému a aktívnemu využitiu voľného času pri rešpektovaní detských práv a v úzkej spolupráci s rodinou, školou a širšou komunitou (obce, mesta), kde žijú.

Základným cieľom výchovy v CVČ je prispievať k formovaniu a rozvoju celistvej osobnosti (fyzickej, psychickej a sociálnej stránky) detí a mládeže. V CVČ ide o cieľavedomé, zámerné pôsobenie na deti a mládež v ich voľnom čase prostredníctvom vytvárania podmienok a zaujímavých príležitostí, možností a ponúk na hodnotné a zmysluplné využívanie voľného času v prospech sebavyjadrenia, seberealizácie a rozvoja osobnosti vychádzajúc z individuálnych predpokladov a potrieb každého jednotlivca.

2.1 Všeobecné ciele

- ďalší rozvoj osobnosti človeka , jeho poznávacích, sociálnych, mravných a duchovných hodnôt pre život, výkon povolania alebo pracovnej činnosti, získavanie informácií a základy pre celoživotné vzdelávanie
- napomáhať získavaniu a rozširovaniu všeobecného a odborného vzdelania, jeho prepojeniu s praxou
- výchova k zdravému životnému štýlu – napomáhať k účinnejšej zdravotnej a úrazovej prevencii a k rozvíjaniu plnohodnotného života
- utváranie vedomia k národnej a štátnej príslušnosti, utváranie rešpektu k etnickej, národnostnej, kultúrnej, jazykovej a náboženskej identite človeka
- pochopenie a uplatňovanie zásad demokracie, právneho štátu, ľudských práv a slobôd
- poznávanie svetových a európskych kultúrnych hodnôt a tradícií, osvojovanie zásad a pravidiel vyplývajúcich z európskej integrácie.

2.2. Dlhodobé ciele

- zavádzať nové prvky a prítlačivejšie formy práce pre *všetky vekové kategórie a tým* stabilizovať návštevnosť v záujmových útvaroch
- aplikovať preventívne programy pre základné a stredné školy v oblasti eliminácie sociálno – patologických javov metódami neformálneho vzdelávania LARP v programe **Demohráč** a prevenciu v oblasti šikanovania a kyberšikanovania
- upevňovať medzigeneračné vzťahy, spolupracovať na súdržnosti rodiny formou rodinných aktivít
- vytvárať priestor pre spontánnu činnosť
- na patričnej úrovni organizovať okresné kolá súťaží a predmetových olympiád
- v rámci finančných možností zabezpečovať vhodné materiálno-technické vybavenie pre prácu v záujmových útvaroch
- rešpektovať premenlivosť detských záujmov, umožňovať účasť na vybraných činnostiach i voľne prichádzajúcim záujemcom / nečlenom /
- zintenzívniť a skvalitniť spoluprácu s občianskymi združeniami a klubmi na území mesta pracujúcimi s deťmi a mládežou
- kvalitne, k spokojnosti detí i rodičov organizovať letné tábory a podujatia v čase prázdnin.

2.3. Krátkodobé ciele

Krátkodobé ciele sú stanovené a špecifikované v celoročnom pláne práce CVČ a v plánoch jednotlivých záujmových útvarov. Každoročne sa prispôsobujeme záujmom našich klientov, novým trendom a potrebám spoločnosti.

Vychádzajúc z rešpektovania záujmov a potrieb súčasnej generácie zameriavame sa hlavne na telesnú a športovú výchovu, estetickú výchovu a dopravnú výchovu, neformálnu prácu s mládežou a pracovníkmi s mládežou, ktoré sú nosným pilierom nášho zariadenia. Tieto oblasti budeme naďalej posilňovať a dopĺňať hlavne o nové aktivity zamerané na rozvoj zručností v oblasti technickej tvorivosti a ľudových remesiel a pohybovej kultúry.

2.4. Špecifické ciele

Špecifické ciele rozdelíme na:

- vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblastiach neformálneho a formálneho vzdelávania
 - profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov
 - rozvíjať a implementovať do praxe ciele stratégie v nadchádzajúcich rokoch:
 - umožniť mladým ľuďom, aby boli strojcami svojho vlastného života, podporovať ich osobný rozvoj a rast k autonómii, budovať ich odolnosť a vybaviť ich životnými zručnosťami, aby dokázali čeliť meniacemu sa svetu,
 - podporovať mladých ľudí a vybaviť ich potrebnými zdrojmi tak, aby sa stali aktívnymi občanmi, činiteľmi solidarity a pozitívnej zmeny inšpirovanej hodnotami EÚ a európskou identitou,
 - prispieť k odstráneniu chudoby mládeže a všetkých foriem diskriminácie a podporovať sociálne začlenenie mladých ľudí.
 - Neformálne vzdelávanie detí a mládeže do 30 rokov
 - Neformálne vzdelávanie pracovníkov s mládežou
 - Podpora mládeže v dobrovoľníctve, mládežníckej politike a participatívnom prístupe
- V CVČ sú výstupy orientované na obsahové a výkonnostné štandardy, ktoré sú zamerané na oblasti vedomostí, zručností a postojov (kognitívne, psychomotorické a afektívne)

2 Formy výchovy a vzdelávania

Forma výchovy a vzdelávania v CVČ je denná, celodenná. Uskutočňuje sa na základe prejavu záujmu spravidla popoludní, počas víkendov a školských prázdnin.

2.1 Pravidelná záujmová činnosť

Náplň činnosti CVČ tvorí pravidelná záujmová činnosť. Spočíva vo vytváraní podmienok pre uskutočňovanie záujmov detí a mládeže formou jej organizovania v záujmových útvaroch – krúžkoch, kluboch a súboroch. ZÚ sú vytvorené na základe záujmu detí a mládeže vo všetkých oblastiach záujmovej činnosti. Úlohou pravidelnej ZČ je podchytiť talentované deti a ďalej rozvíjať ich schopnosti a zručnosti a zároveň dať priestor všetkým na rozvíjanie svojich

záujmov. Kvalitné materiálne, priestorové a personálne vybavenie ZÚ zabezpečuje ich vysokú úroveň. Vysoký štandard je potrebné naďalej udržiavať najmä zlepšovaním materiálne – technického vybavenia ZÚ a aplikáciou nových foriem pedagogickej práce. Intenzívnejšie ako v minulosti sa zameriavame na meniace sa potreby a prania účastníkov. Činnosti v ZÚ zabezpečujeme prostredníctvom svojich profesionálnych interných zamestnancov a externých odborníkov.

2.2 Príležitostná záujmová činnosť

Pod príležitostnou záujmovou činnosťou rozumieme organizovanie jednorazových alebo cyklických podujatí rozmanitého charakteru. Táto činnosť podchycuje deti a mládež nenavštevujúcich krúžky či kluby a ponúka možnosť zaujímavého trávenia voľného času na základe vlastného výberu z ponuky podujatí. Príležitostná ZČ je vhodnou formou propagácie činnosti CVČ a získavania nových členov do záujmových útvarov, čomu treba podriaďovať úsilie pri jej zabezpečovaní. CVČ organizuje podujatia, s cieľom osloviť čo najväčší počet záujemcov. Sú uskutočňované na základe plánu, ale aj podľa požiadaviek zriaďovateľa a podľa aktuálnej potreby. Aj v tomto školskom roku bude CVČ spoluorganizátorom podujatí, organizovaných základnými a strednými školami, občianskymi združeniami a inými fyzickými a právnickými osobami. V rámci spolupráce prispieva CVČ k organizácii takýchto podujatí svojimi materiálnym, priestorovým a personálnym vybavením.

2.3 Spontánna záujmová činnosť

Spontánna záujmová činnosť má významné postavenie v našej práci. Vychádzajúc z nie vždy veľkého záujmu mládeže o pravidelnú, organizovanú činnosť v záujmových útvaroch je to perspektívna forma práce. Nevnučuje mladým spôsob trávenia voľného času, ale ponúka priestor na uskutočňovanie vlastných záujmov zabezpečením podmienok naň. Ako spontánnu činnosť CVČ ponúka deťom a mládeži možnosť neorganizovane tráviť svoj voľný čas v herniach a internetovom klube, kde je úlohou dospelého usmerniť a poradiť mladým pri ich aktivitách.

2.4 Organizácia súťaží a predmetových olympiád

Na základe poverenia Regionálny úrad školskej správy v Prešove, odboru metodiky v Prešove je CVC organizátorom obvodných a okresných kôl súťaží a predmetových olympiád pre žiakov základných škôl, ktoré sú vyhlásené Ministerstvom školstva SR. Okrem týchto súťaží CVC organizuje aj ďalšie postupové súťaže kultúrneho charakteru .

2.5 Prázdninová činnosť

Počas letných prázdnin organizuje CVC prázdninovú činnosť formou týždenných mestských táborov. Jednotlivé turnusy táborov sa uskutočňujú v pracovných dňoch v oboch prázdninových mesiacoch.

Počas letných prázdnin organizujeme každoročne v mesiacoch júl a august rekreačný pobyt pri mori pre rodičov s deťmi.

Letné prázdniny detí a mládeže obohatiť o zaujímavé pobytové tábory Rodič + Dieťa.

Počas vedľajších prázdnin môžu deti a mládež v rámci spontánnej činnosti navštevovať herne a klub internetu.

2.6 Neformálne vzdelávanie

Neformálne vzdelávanie je každé vzdelávanie organizované mimo formálneho vzdelávania. Neformálne vzdelávanie v oblasti práce s mládežou je ďalšie vzdelávanie mládeže, mladých vedúcich, mládežníckych vedúcich a pracovníkov s mládežou, ktorého cieľom je získanie nových vedomostí, praktických skúseností a zručností potrebných pre prácu s mládežou. Účastníkom tak umožňuje doplniť, rozšíriť a prehĺbiť si získané vzdelanie.

Rozvoj a uznanie neformálneho vzdelávania v práci s mládežou je jednou z dlhodobých priorít NIVAMu, ale aj CVC. Veríme, že je to dôležitý nástroj rozvoja mladých ľudí, aby sa dokázali lepšie uplatniť v ich ďalšom živote. NIVAM - IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže sa podieľa na podpore uznania neformálneho vzdelávania v praxi. Spolu s ďalšími subjektami sa v rámci iniciatívy „Uznanie“ zameriava na zviditeľnenie práce s mládežou, pomenovanie a uznanie získaných kompetencií v procese neformálneho vzdelávania.

2.7 Práca s mládežou

Súčasným trendom je okrem pravidelnej záujmovej činnosti detí od 5 – 15 rokov aj neformálna práca s mládežou.

Práca s mládežou mimo školy už nepredstavuje len detailné organizovanie a vyplnenie voľného času mládeže aktivitami, ktoré pre nich pripravili „dospelí“ vedúci. Je to predovšetkým poskytnutie priestoru pre samotných mladých ľudí podieľať sa na príprave a realizácii rôznych programov aktívneho spôsobu trávenia voľného času. Súčasná mládež je prvou generáciou, ktorá už ako celok nemá priamu skúsenosť s nedemokratickým obdobím vlády jednej strany pred r. 1989. Je zároveň prvou generáciou, ktorá naplno a od raného detstva využíva IKT a mobilnú komunikáciu. Okrem štrukturálnych výziev v oblasti vzdelávania na jeho jednotlivých stupňoch možno preto v strednom i dlhodobom horizonte hovoriť o výchove k občianstvu, kritickému mysleniu a prevencii/zastavení postupujúcej radikalizácie mládeže ako o kľúčových spoločných výzvach v oblasti výchovy a vzdelávania na Slovensku.

Pokiaľ nám aktuálna pandemická situácia bude dovoľovať, budeme sa v nasledujúcich rokoch usilovať dosiahnuť značku kvality Moderného centra mládeže, ktoré bude aj podľa novely zákona 248/2008 dofinancovaný tým centrom, ktorá systematicky a aktívne pracujú s mládežou. Dôležitou súčasťou je súčinnosť v systéme práce s mládežou v obciach, mestách a na úrovni vyšších územných celkov.

Najzásadnejší prínos je podporiť a posilniť kvalitu práce s mládežou a jej prínos pre osobný, profesionálny a sociálny rozvoj mládeže prostredníctvom neformálneho vzdelávania.

Novela zákona o podpore práce s mládežou upravuje aj účel poskytnutia dotácií zo štátneho rozpočtu, ako aj niektoré podmienky poskytnutia takejto dotácie s cieľom uľahčiť žiadateľom možnosť sa o dotáciu v oblasti práce s mládežou uchádzať. Z toho dôvodu sa znížila miera spolufinancovania pre príjemcov dotácie, do ktorej je navyše možné započítať aj hodnotu dobrovoľníckej práce, ktorá má v tomto sektore veľký význam.

3 Výchovný jazyk

Výchovným jazykom v CVČ je štátny jazyk Slovenskej republiky – slovenský jazyk.

4 Tematické oblasti výchovy

Kľúčové kompetencie a osobnosť dieťaťa sa rozvíjajú prostredníctvom nižšie uvedených hlavných výchovno-vzdelávacích cieľov. Ich plnenie sa bude dosahovať aplikovaním konkrétnejších cieľov jednotlivých výchovných oblastí v záujmových útvaroch a v príležitostnej činnosti. Tematické oblasti v sebe zároveň zahŕňajú ďalšie oblasti výchovy, najmä rozumovú, mravnú, ekologickú, zdravotnú, ktoré sa vzájomne prelínajú a dopĺňajú.

Ciele a obsah výchovy a vzdelávania v CVČ sa vymedzuje v nasledujúcich tematických oblastiach výchovy:

1. Oblasť vzdelávacia (enkulturačná/kultivujúca)
2. Oblasť spoločenská (socializačná)
3. Oblasť personalizačná (rozvoj charakteru)

CVČ dopĺňa pôsobenie školy, rodiny a širšieho prostredia komunity, kde dieťa a mladý človek pôsobí. Vzhľadom na vekové rozpätie detí, mládeže a návštevníkov CVČ (do 30 rokov) ako aj iné osoby sa činnosť CVČ orientuje na rozširovanie informácií a vedomostí a ich praktickú aplikáciu v praxi (enkulturačná oblasť), na praktické zručnosti súvisiace so socializáciou podľa stupňa vývoja / veku (spoločenská oblasť) a na vytváranie a upevňovanie charakterových vlastností a osobných postojov (oblasť personalizačná).

Tieto oblasti výchovy nevystupujú ako samostatné a izolované časti. Na úrovni plánovania obsahu výchovy a vzdelávania v CVČ sa prihliada na ich vzájomné prepájanie, prelínanie a posilňovanie ich vzájomných dopadov na intrapersonálny a interpersonálny rozvoj detí a mladých ľudí v závislosti od ich zrelosti, potrieb a očakávaní.

4.1 Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy

4.1.1 Oblasť vzdelávacia (enkulturačná/kultivujúca)

Hlavným cieľom tematickej oblasti výchovy je získavanie, rozširovanie a upevňovanie vedomostí a praktických zručností v oblasti vedy, kultúry, športu v prepojení na vyučovacie predmety a tak prispievať k lepšej orientácii pri príprave na vstup do sveta práce, objavovaní a rozvíjaní talentu u detí a mladých ľudí.

Ciele vzdelávacej (enkulturačnej / kultivujúcej) oblasti výchovy

1. Upevňovať a rozširovať vedomosti a praktické zručnosti z oblasti vedy a techniky, umenia, kultúry, športu a iných oblastí podľa záujmu, potrieb a očakávaní detí, mladých ľudí a iných osôb.
2. Objavovať a rozvíjať nadanie / predispozície pre rôzne oblasti vedy a techniky, umenia, kultúry, športu a iných oblastí.
3. Byť schopný rozpoznať svoje predpoklady a preferencie pre vstup do sveta práce.

4.1.2 Spoločenská (socializačná) oblasť

Hlavným cieľom tematickej oblasti výchovy je rozvíjať kompetencie dôležité pre budovanie zdravých vzťahov jednotlivcov v rámci užšej komunity (rovesníci, priatelia) a vo vzťahu k širšej komunite (škola, sídlisko, mesto, región, štát).

Ciele spoločenskej (socializačnej) oblasti výchovy

1. Posilňovať komunikačné zručnosti (sebaprezentácia, argumentácia a pod.) a rozvíjať efektívnu a rešpektujúcu komunikáciu.
2. Rozvíjať zručnosti kooperácie a spolupráce.
3. Posilňovať citlivosť, toleranciu, solidaritu a rešpektujúce správania voči znevýhodneným alebo vylúčeným skupinám.
4. Získavať informácie a prejavovať zručnosti vedúce k posilneniu demokracie (škola, mesto, širšia komunita).
5. Aplikovať princípy udržateľného rozvoja v praxi (príroda, spoločnosť a i.).

6. Prejavovať ochotu a schopnosť osobne prispieť k riešeniu rôznych výziev v skupine, širšom okolí, spoločnosti a pod.

4.1.3 Personalizačná oblasť (rozvoj charakteru/rozvoj osobnosti)

Hlavným cieľom tematickej oblasti výchovy je budovaniu charakteru mladého človeka najmä v oblasti postojov, ktoré sú zamerané na proaktívny prístup k životu, odolnosť, flexibilitu, kritické myslenie, schopnosti rozvíjať sa a byť tvorivý pri hľadaní riešení v rôznych oblastiach života.

Ciele personalizačnej oblasti výchovy

1. Posilňovať schopnosti usmerňovať/ovládať svoje emócie, myšlienky a správanie.
2. Posilňovať schopnosť zvládať zmeny, neistotu a čeliť výzvam.
3. Rozvíjať schopnosť učiť sa a chápať/oceňovať jej význam a prínos pre sebarozvoj a rozvoj ostatných.
4. Rozvíjať schopnosť kritického posúdenia informácií pre nachádzanie inovatívnych riešení.

5 Výchovný plán CVČ

Výchovný plán je vypracovaný pre všetky oddelenia na školský rok. Vo výchovnom pláne je uvedený:

- zoznam tematických oblastí výchovy s vymedzením najmenšieho počtu výchovno-vzdelávacích činností na obdobie školského roka. Vzhľadom na flexibilitu tejto oblasti môže byť počet výchovno-vzdelávacej činnosti vyšší ako je stanovený vo výchovnom pláne
- zoznam záujmových útvarov s vymedzením najmenšieho počtu hodín záujmovej činnosti za školský rok tvorí prílohu tohto dokumentu

5.1 Personálne zabezpečenie

Centrum voľného času má 10 zamestnancov, z toho 5 pedagogických a 5 prevádzkových zamestnancov - ekonómku, PaM, dve upratovačky a údržbára. Všetci pedagogickí zamestnanci spĺňajú odbornú i pedagogickú spôsobilosť. Činnosť niektorých záujmových útvarov je

zabezpečovaná pomocou externých zamestnancov. Počet týchto zamestnancov sa každoročne mení.

Kompetencie pedagogických zamestnancov vyplývajú z činnosti CVČ. Pedagogický zamestnanec si sám volí formy, metódy a postupy práce. S kompetenciami prijíma aj osobnú zodpovednosť za dodržiavanie bezpečnosti, vnútorného poriadku a plánu činnosti. Pedagogickí zamestnanci si dopĺňajú a rozširujú odborné vedomosti a to hlavne na seminároch a školeniach ktoré im zabezpečuje CVČ v rámci ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov.

Prevádzkoví zamestnanci zaisťujú bezproblémový chod, upratovanie a údržbu. Kolektív zamestnancov dokáže spolupracovať, vytvára na svojom pracovisku priateľskú klímu, voči účastníkom činnosti uplatňuje profesionálny, láskavý a priateľský prístup.

5.2 Priestorové a materiálne – technické podmienky

CVČ sa v roku 2004 presťahovalo do objektu bývalej materskej školy, jednoposchodovej budovy s príslušným oploteným areálom. Priestory neboli vyhovujúce pre potreby centra. Bolo potrebné pružne reagovať a prispôbovať priestory novým aktivitám .

Pre potreby záujmovej činnosti sú v súčasnosti v CVČ k dispozícii:

- tanečná miestnosť
- klubovňa s video projekciou
- technická dielňa pre modelárov
- klubovňa spoločenských vied a jazykov
- klubovňa na výtvarné činnosti
- herňa stolových a spoločenských hier
- herňa stolného tenisu a strelnice
- 2 sály pre športové aktivity
- posilňovňa
- 2 miestnosť na technické činnosti – s IKT
- kuchynka s vybavením (aktuálne MTZ nie je požadovanej úrovni).

V budove boli vymenené okná na prízemí, poschodí a vchodové dvere za plastové, bolo vyregulované kúrenie a zasypané pieskoviská, ktoré sa nachádzali v areáli.

V budúcnosti budeme pokračovať v odstraňovaní veľmi malých nefunkčných skladov a zväčšovať priestory búraním nenosných priečok, pokiaľ nám budú pridelené kapitálové finančné prostriedky radi by sme zrealizovali miesto jedného schodišťa lezeckú stenu, a

zrealizujeme opravu strechy. V rámci budovy sa stále nachádzajú nefunkčné výťahové šachty, ktoré sa v minulosti používali na vývoz jedál pre deti v MŠ. Pokiaľ by sme tieto výťahy odstránili vznikli by ďalšie funkčné priestory, ktoré nám momentálne absentujú.

Materiálno-technické vybavenie centra je na primeranej úrovni. Všetci pedagogickí zamestnanci pracujú vo vlastných kanceláriách vybavených výpočtovou technikou s pripojením na internet. Na účely dopravnej výchovy CVČ využíva dopravné ihrisko pri ZŠ s MŠ na Komenského ulici a na činnosť záujmových útvarov triedy a telocvične vo všetkých ZŠ na území mesta Poprad. V roku 2021 pribudlo v areáli CVČ športovisko – hokejbalové a hokejové ihrisko s plným vybavením chladiaceho systému. V školskom roku 2021/2022 pribudli v budove šatne, ktoré budú slúžiť k aktivitám na tomto športovisku.

Pri analýze priestorového vybavenia konštatujeme, že deti a mládež majú záujem o mimoškolské aktivity v našej organizácii, majú záujem navštevovať iné priestory ako priestory v školách, a preto uvažujeme do budúca kde a ako získať finančné zdroje, aby sme v spolupráci so zriaďovateľom rozšíriť kapacitné priestory.

5.3 Podmienky BOZP

Na činnosti technika požiarnej ochrany a bezpečnostného technika má CVČ uzatvorenú mandátnu zmluvu s osobou, ktorá je pre túto činnosť odborne spôsobilá a ktorá vykonáva kontrolu stavu BOZP v zmysle predpisov a vedie o nej predpísanú dokumentáciu.

Z hľadiska bezpečnosti sú priestory CVČ bezproblémové, únikové východy a schodišťa sú riadne označené. V budove je priestor pre poskytnutie prvej pomoci.

V zariadení je vydaný zákaz fajčenia a používania alkoholických nápojov a iných omamných látok. Priestory sú denne upratované a všetky miestnosti pravidelne vetrané.

Zamestnanci absolvujú pravidelné školenia o BOZP a PO.

Vo výchovno-vzdelávacej činnosti dodržiavame všetky bezpečnostné predpisy. Návštevníci CVČ sú veku primeraným spôsobom poučené o bezpečnosti a ochrane zdravia vždy na začiatku školského roku pri začatí pravidelnej záujmovej činnosti, pri hromadných akciách a na začiatku táborovej činnosti.

Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia

- Hodnotenie zamestnancov
- Hodnotenie účastníkov záujmových činností

5.4 Hodnotenie zamestnancov

V rámci hodnotenia sa bude sledovať zapojenosť detí a mládeže do záujmovej činnosti, včasné plnenie pracovných povinností a úloh, kvalita práce, dosiahnuté výsledky s členmi záujmovej činnosti, vedenie pedagogickej agendy, propagácia zariadenia na verejnosti. Ďalej sa budú hodnotiť výsledky pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania podľa plnenia plánu kariérového rastu, tvorba učebných pomôcok, ochota spolupracovať pri podujatiach s ostatnými členmi kolektívu. Hodnotenie sa bude uskutočňovať podľa internej smernice CVČ. Výsledky hodnotenia budú podkladom pre udeľovanie nadtarifných zložiek platu a mali by prispieť k ďalšej motivácii a k lepšiemu výkonu.

5.5 Hodnotenie účastníkov záujmových činností CVČ

Hodnotenie výsledkov účastníkov ZČ bude jednak neformálne v rámci stretnutí jednotlivých útvarov (povzbudenie, pokarhanie, pochvala) a formálne pri vyhodnocovaní súťaží, alebo odmeňovaní pri úspešnej reprezentácii (diplom, vecná cena). Cieľom tohto hodnotenia je motivovať účastníkov záujmových činností k lepším výkonom, samostatnosti, povzbudiť ich v ich aktivitách, prípadne podporiť ich sebavedomie a prispieť k celkovému rozvoju osobnosti dieťaťa.

Požiadavky na ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov CVČ – profesijný rozvoj pedagogického zamestnanca

Cieľ: rozšíriť si a získať nové poznatky k práci pedagogického zamestnanca v centre

Spôsoby:

- samoštúdium novej modernej literatúry, inšpirovať sa novými formami a metódami práce
- účasť na priebežných vzdelávaniach pre zamestnancov centra v rámci jazykových vzdelávacích ústavov, metodických centier a iných subjektov v rámci profesijného rastu pedagogických zamestnancov
- v súčasnosti je nízka alebo až žiadna ponuka ďalšieho vzdelávania pre zamestnancov centier
- využívať neplatené vzdelávania NIVAMu, Erasmus+, RMPK a ďalších organizácií, ktoré sa venujú neformálnemu vzdelávaniu mládežníkov, pracovníkov s mládežou a dobrovoľníkom.

Úlohy:

- zistiť možnosti ďalšieho vzdelávania a zabezpečiť tak profesijný rast a rozšírenie odbornosti pedagogických zamestnancov

- pripraviť plán zaradenia pedagogických zamestnancov do ďalšieho vzdelávania v rámci celoživotného vzdelávania
- podporovať odborné vzdelávanie pedagogických zamestnancov na získanie a rozšírenie si kvalifikácie

6 Kompetenčný profil pedagogického zamestnanca CVČ Poprad

6.1 Vo vzťahu ku edukačnému procesu:

- vie stanoviť edukačné ciele
- plánuje a projektuje edukačnú činnosť v súlade so školským výchovným programom a individuálnymi potrebami, dosiahnutou úrovňou a potenciálom detí
- vie stanoviť edukačné ciele orientované na dieťa, dokáže vybrať obsah vzdelávania, metódy, formy a prostriedky v nadväznosti na ciele
- pozná pedagogickú dokumentáciu, ďalšiu dokumentáciu, ostatné koncepčné a strategické dokumenty a materiály CVČ
- orientuje sa v legislatíve
- spolupracuje pri revidovaní školského výchovného programu
- uskutočňuje didaktickú analýzu
- dodržiava didaktické zásady,
- vytvára dobrú klímu v kolektíve detí a mládeže, má prirodzenú autoritu
- využíva zážitkové vzdelávanie, kooperatívne učenie a iné formy sociálneho učenia sa dieťaťa
- uplatňuje inovačné metódy vo výchovnom procese, modernizuje výchovno-vzdelávací proces
- dodržiava pravidlá hodnotenia detí, dieťa vedie ku sebahodnoteniu, hodnotí výkon a osobný pokrok, využíva reflexiu a sebareflexiu
- dokáže stanoviť vhodné kritériá hodnotenia detí
- vytvára podmienky na neformálne vzdelávanie sa dieťaťa, vedie dieťa s ohľadom na jeho možnosti a schopnosti
- analyzuje problémy výchovno – vzdelávacej činnosti v ZU a navrhuje riešenia
- vie flexibilne meniť naplánovanú činnosť vzhľadom na aktuálnu situáciu v ZU a momentálne, individuálne osobné dispozície detí

- rozpozná sociálno-patologické prejavy a poruchy správania detí, aktívne spolupracuje so zákonnými zástupcami dieťaťa, ostatnými pedagogickými a odbornými zamestnancami na ich eliminácii .

6.2 Vo vzťahu k dieťaťu:

- dokáže rozpoznať individuálne charakteristiky dieťaťa rešpektuje jeho danosti
- pozná zákonitosti psychického a fyzického vývinu a rozvoja dieťaťa vie ich vhodnými metódami diagnostikovať
- pozná zákonitosti rozvoja personálnych, sociálnych aj kognitívnych procesov
- akceptuje individualitu dieťaťa bez predsudkov
- rozvíja silné stránky osobnosti dokáže motivovať dieťa k neformálnemu učeniu sa
- vyhodnocuje účinnosť výchovných a vzdelávacích stratégií na elimináciu problémov a prekážok v učení a správaní sa detí
- rozvíja u žiakov kľúčové kompetencie rozvíja vyššie úrovne poznávania u detí, logické myslenie, kritické myslenie, analýzu, tvorivosť
- rozvíja personálne zručnosti – sebazpoznanie, sebahodnotenie, sebamotiváciu, sebaúctu, zodpovednosť a pod.
- rozvíja sociálne zručnosti žiakov – spoluprácu, empatiu, komunikáciu, spravodlivosť a pod.
- vedie deti k vyjadrovaniu názorov a postojov, rešpektuje názory detí, podporuje ich samostatné vyjadrovanie a počúvanie
- odborne spolupracuje s rodičom, vie identifikovať individuálne výchovnovzdelávacie potreby vzhľadom na primárnu socializáciu dieťaťa
- komunikuje odborne v ZU aj v náročných sociálnych situáciách
- vytvára vlastné didaktické pomôcky, vyhľadáva a využíva učebné zdroje

6.3 Profesionálne a osobnostné správanie:

- pracuje v súlade s platnými všeobecne záväznými a rezortnými predpismi
- dodržiava interné predpisy
- zvyšuje svoje legislatívne vedomie
- dodržiava a využíva pracovný čas
- plní si povinnosti vyplývajúce zo svojej náplne práce

- správne vedie pedagogickú dokumentáciu
- zúčastňuje sa pracovných porád a pedagogických rád
- rešpektuje príkazy nadriadených
- dokáže hodnotiť a reflektovať svoj edukačný proces a vlastné správanie
- dokáže vymenovať svoje silné a slabé stránky
- dokáže plánovať svoj profesijný rast dokáže pracovať v tíme vytvára priaznivú klímu v ZU i pracovnom kolektíve
- efektívne komunikuje s vedením školy, s kolegami, s rodičmi, s inými organizáciami
- zvláda záťažové situácie
- je rešpektovaný svojim okolím, má prirodzenú autoritu
- plní svoje úlohy spoľahlivo, správne a včas
- podieľa sa na zvyšovaní kvality CVČ, šíri jej dobré meno
- podieľa sa na modernizácii, inováciách a zlepšovaní CVČ
- povzbudzuje a podporuje svojich kolegov vo vytvorení a udržaní vysokého štandardu pedagogickej profesie
- dokáže riešiť konflikty
- kedykoľvek profesionálne zastúpi kolegov v ZU
- aktívne a profesionálne spolupracuje s internými kolegami na pracovisku aj externými zamestnancami
- zásadne nekritizuje a ani žiadnym iným spôsobom neznevažuje a nezľahčuje prácu iných kolegov pred inými kolegami, deťmi, ich rodičmi či zákonnými zástupcami a nepedagogickým personálom.
- neprezerá informácie o kolegoch získaných v priebehu profesijnej služby, pokiaľ to neslúži závažnému profesijnému účelu alebo to nevyžaduje legislatívny zákon
- a vedome nefalšuje tvrdenia o kolegoch a nerozširuje o nich nepravdivé a zlomyseľné poznámky.

6.4 Vo vzťahu k sebarozvoju:

- uplatňuje sebahodnotenie vo vzťahu k práci i sebe samému, na základe ktorého plánuje svoj osobnostný rozvoj
- má jasne stanovené osobné i pracovné ciele,
- plánuje svoj profesijný rast absolvuje rôzne formy vzdelávania
- nové, získané vedomosti a zručnosti uplatňuje vo svojej práci, prezentuje kolegom

- využíva IKT v profesijnom rozvoji a v práci
- vyvíja publikačnú činnosť
- vytvára nový učebný materiál, didaktické pomôcky
- používa inovatívne metódy v edukácii detí

6.5 Vo vzťahu ku propagácii a rozvoji školského zariadenia:

- práca ako prínos pre CVČ – propagácia, prezentácia CVČ na verejnosti,
- vie spracovať, realizovať a hodnotiť rozvojové projekty, programy CVČ
- navrhuje a aktívne sa zúčastňuje na projektoch CVČ
- spolupracuje s partnermi CVČ
- vedie konzultačnú činnosť pre kolegov a rodičov
- spolupracuje s partnerskými organizáciami
- esteticky zveľaďuje prostredie CVČ
- podieľa sa na zavádzaní zmien alebo inovácií

Mgr. Ingrid Lindemanová
riaditeľka CVČ Poprad